

ที่ สธ ๕๗๐๐/๓๗๙๙

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวนันท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุข และการดูแลทางสังคม แห่งสาธารณอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ว่าด้วยความร่วมมือด้านจีโนมิกส์

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๒๐๓๓ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๕ และ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๕

๓. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุขและการดูแลทางสังคม แห่งสาธารณอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือว่าด้วยความร่วมมือด้านจีโนมิกส์ ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กท ๐๕๐๓/๑๐๐

ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงสาธารณสุขอเสนอเรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุขและการดูแลทางสังคม แห่งสาธารณอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ว่าด้วยความร่วมมือด้านจีโนมิกส์ มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้าน (๑) การสร้างรายได้ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรบุร�) กำกับการบริหารราชการกระทรวงสาธารณสุข ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบแผนปฏิบัติการบูรณาการจีโนมิกส์ประเทศไทย (Genomics Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๗ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการนำข้อมูลพันธุกรรมของประชากรไทยมาประยุกต์ใช้ทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยมีเป้าหมายที่จะปรับเปลี่ยนระบบบริการการแพทย์ของประเทศไทยให้เกิดมาตรฐานใหม่ที่ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม และประชาชนสามารถเข้าถึงบริการการแพทย์เม่นยำได้อย่างมีคุณภาพ โดยเห็นชอบให้สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) เป็นหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการโดยกระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหลัก รายละเอียดตามเอกสารที่อ้างถึง

๑.๒ Genomics England ศทธาชอาณาจักร เป็นองค์กรที่รัฐบาลอังกฤษถือหุ้นทั้งหมด ทำหน้าที่บริหารจัดการในโครงการอุดหนี้สัมภาระมูลบุญจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ราย เพื่อมุ่งไปสู่การปรับเปลี่ยนระบบ National Health System (NHS) หรือระบบสาธารณสุขของประเทศไทย ให้มีความพร้อมต่อการนำเทคโนโลยีและการแพทย์สมัยใหม่ ที่มีการนำข้อมูลพันธุกรรมไปใช้ในการวินิจฉัย ป้องกัน และรักษาโรค หรือที่เรียกว่าการแพทย์เจโนมิกส์ (Genomics Medicine)

๑.๓ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ร่วมกับ Genomics England ศทธาชอาณาจักร และ กระทรวงสาธารณสุขและการดูแลทางสังคม แห่งศทธาชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ The Department of Health and Social Care of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland) ผ่านสถานเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย จัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุขและการดูแลทางสังคมแห่งศทธาชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ว่าด้วยความร่วมมือด้านจีโนมิกส์ (Memorandum of Understanding on Genomics Cooperation) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างโอกาสความร่วมมือในด้านวิชาการ ทั้งการวิจัยและการพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์เจโนมิกส์ระหว่างสองประเทศ โดยมีการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขสาระสำคัญร่วมกันตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๑.๔ คณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ และ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบในหลักการความร่วมมือด้านจีโนมิกส์ ระหว่างศทธาชอาณาจักร และสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข และเห็นชอบประธานกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขเป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจฯ ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข และการดูแลทางสังคม แห่งศทธาชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุขและการดูแลทางสังคม แห่งศทธาชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ว่าด้วยความร่วมมือด้านจีโนมิกส์ เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชบัญญัติการว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๙

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สถานเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทยเสนอขอลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุขและการดูแลทางสังคม แห่งศทธาชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ว่าด้วยความร่วมมือด้านจีโนมิกส์ ภายในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ กระทรวงสาธารณสุขจึงขอนำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาภายในเดือน พฤษภาคม ๒๕๖๕

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุขและการดูแลทางสังคม แห่งศทธาชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ว่าด้วยความร่วมมือด้านจีโนมิกส์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านจีโนมิกส์ระหว่างสองประเทศ ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๔.๑ ขอบเขตความร่วมมือ ๑) พัฒนาบุคลากร ด้านการศึกษาและฝึกอบรม (joint degree programs, short courses, fellowship) ๒) ความร่วมมือด้านการวิจัยในกลุ่มโรควินิจฉัยยาก มะเร็ง เกสซ์พันธุศาสตร์ โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และโรคติดเชื้อ ๓) การแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อการพัฒนาระบบบริการ

ทางการแพทย์ด้านจีโนมิกส์ ๔) สนับสนุนและส่งเสริมกลไกที่มีอยู่แล้วสำหรับองรับฐานข้อมูลพันธุกรรมของประเทศไทย เพื่อการพัฒนาชุดข้อมูลจีโนมที่เข้าถึงร่วมกันได้สำหรับการสร้างแบบจำลองร่วมกัน

๔.๒ รูปแบบความร่วมมือ ๑) การแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้และเทคโนโลยี ๒) การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญและผู้แทนในการศึกษาดูงาน รวมถึงการเข้าร่วมการประชุมที่จัดขึ้นโดยประเทศไทย คุ้มครองสิทธิ ๓) การอบรม สัมมนา workshop และ ๔) การทำโครงการร่วมกัน (joint projects)

๔.๓ การบริหารความร่วมมือด้านจีโนมิกส์ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับทิศ (A Joint Working Group on Genomics Cooperation) โดยมีประธานร่วมที่มาจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข และกระทรวงสาธารณสุขและการดูแลทางสังคม แห่งสหราชอาณาจักรบริติชนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ เพื่อทำหน้าที่กำกับติดตามเป็นประจำอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๔.๔ บันทึกความเข้าใจฯ จะมีผลบังคับใช้นับจากวันที่มีการลงนาม โดยความร่วมมือจะมีระยะเวลา ๕ ปี และอาจขยายระยะเวลาต่ออีก ๕ ปี เว้นแต่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะขอยกติความร่วมมือภายใน ๓ เดือนก่อนวันที่บันทึกความเข้าใจฯ จะสิ้นสุด รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศ ได้มีความเห็นเกี่ยวกับร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุขและการดูแลทางสังคม แห่งสหราชอาณาจักรบริติชนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ว่าด้วยความร่วมมือด้านจีโนมิกส์ ดังนี้

- ประเด็นสาระต่อไปนี้

กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องต่อสาระต่อไปนี้ หาก สวรส. ในฐานะหน่วยงานเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศไทยกับประเทศไทย รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว และเสนอปรับแก้ถ้อยคำของร่างบันทึกความเข้าใจฯ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้ปรับแก้ถ้อยคำตามข้อเสนอแนะของกระทรวงการต่างประเทศแล้ว

- ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

กระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นว่า ร่างบันทึกความเข้าใจฯ มีสาระเป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางจีโนมิกส์ระหว่างฝ่ายไทยกับฝ่ายสหราชอาณาจักร อาทิ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การแลกเปลี่ยนบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ การจัดฝึกอบรม สัมมนา และการดำเนินการโครงการ รวมทั้งการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมด้วยความร่วมมือด้านจีโนมิกส์ (Joint Working Group on Genomics Cooperation) โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใด ที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กองประกับร่างบันทึกความเข้าใจฯ ระบุว่าร่างบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญฯ

- ประเด็นการทำความตกลงตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘

กระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นว่า แม้ว่าร่างบันทึกความเข้าใจฯ จะเป็นการจัดทำ ความตกลงที่ไม่เข้าข่ายลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไขข้อ ๒.๑ ของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘ เรื่อง การทำหนังสือสัญญาที่หน่วยงานสามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่ โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี แต่เนื่องจากร่างบันทึกความเข้าใจฯ จัดทำขึ้นโดย สวรส. ซึ่งมีได้มีสถานะเป็นส่วนราชการ แต่เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจฯ จึงไม่เข้าข่ายการจัดทำความตกลงที่ทำขึ้นตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ของส่วนราชการในระดับกรม ตามเงื่อนไขข้อ ๒.๒ ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘

แต่หาก สวรส. ในฐานะหน่วยงานเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้วเห็นว่าร่างบันทึกความเข้าใจฯ เข้าข่ายเป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ตามมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติการว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ ก็อาจพิจารณาให้กระทรวงสาธารณสุขเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงสาธารณสุขขอนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๕.๑ เห็นชอบต่อร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุขและการคูดแลทางสังคม แห่งสาธารณรัฐอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ว่าด้วยความร่วมมือด้านจีโนมิกส์

๕.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในฐานะประธานกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว ทั้งนี้ หากมีการแก้ไขถ้อยคำที่มิใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้คณะกรรมการรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้น ๆ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

—. ๗๗.

(นายอนุพัน ชาญวิรกุล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

๗ ๙ พ.ย. ๒๕๖๖
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
โทร. ๐ ๒๐๒๗ ๕๗๐๑ ต่อ ๕๐๕๕, ๕๐๖๒
ผู้รับผิดชอบ นางสาวกฤษณา ใจวัน / นางสาวบุณย์วีร์ เอื้อศิริวรรณ